

Könnyező pálma

Néha együtt sírok a könnyező pálmával, uram, hol ő kezdi el, hol én, de van, hogy egyszerre indulunk, nem is vesszük észre, csak később, micsoda szinkron, Istenem, igen, évekkkel ezelőtt kaptam a növényt, nem is akartam, nem is kellett, de rám tukmálták, rám tukmálta az a fiatal nő, akivel még lány korában ismerkedtem össze, a barátom mutatta be őt a bányatavi strandon, ahol nem kellett fürdőruha, úgy jöttek, hogy én már napoztam a csillogó víz mellett, büfé is volt a közelben meg valódi mediterrán zene, akárha a tengeren lettem volna, uram, éveken át játszottam el ezzel a gondolattal, ha így hunyorítasz, ha úgy, az óceánt látod, mint Algarve szikláiról, valamikor életem ókorában, amikor nem számított annyira a pénz és a távolság, igen, csak kedv kellett, nem is kevés, és szívtam ott be az előttem elterülő hatalmas kék-zöld víz mással össze nem téveszthető szagát, illatát, mélyen, tüdőre, úgy hogy az már mindenemben volt, mindenemet ellepte, befedte, -borította, még majd elszálllok, kiszálllok ebből a világból, illattá, szaggá változom, egy adag valamivé, ami akár a boldogság is lehet, tehát napfürdőztem a bányató partján és hunyorítottam, hol így, hol úgy, hogy lássam azt, ami nincs, ami csak képzelet, de már-már megfogható, mikor jöttek a haver és a lány, nyári ruhában, fehér kalappal a fejükön, és erősen sütött a nap, a víz meg csak csillogott, ezeryi fénycsillag, -folt szikrázott a szemünk előtt, szinte elkápráztatott, bele-beleszédültem, igen, alig láttam, uram, tényleg hunyorgnom kellett, keltem a törülközőről, nyújtottam a kezem, és a lány nevetett ott a napban, fogai fehérje elvakított engem, ha még egyáltalán lehetett, nyújtotta ő is, és akkor a mutatójával pajkosan megcsiklandozta a tenyerem, döbbenten néztem rá, felé, oda, ahol sejtettem, hogy van, a szemét kerestem, az arcát az ellenfényben, de csak árnyékot, sötétet láttam, és újból hallottam az önfeledt kacagást, és hirtelen, szinte öntudatlanul végigpásztáztam magam, és láttam kívülről mindent, azt, hogy állok teljesen pőrén egy bányató partján és ismerkedem egy rövidnadrágos, kalapos lánnyal, aki nevet, nevet, már-már megállíthatatlanul. Ez a lány külföldi volt, de szépen beszélt a nyelvet, évek óta élt az országban, mint mondta nekem később, mikor már ő is ruha nélkül bámulta a vizet, és ki tudja, mire gondolhatott, mert neki is volt tengere, mesélte utóbb, akárcsak nekem, valamikor régen, és ezt nem lehet kitörölni a lélekből, uram, kimosni, -lúgozni, ez ott van, ott marad, ragad egy életre, bizony, nincs menekvés, elfutás, nincsen. Algarve partján a gyerekek sokszor bóklásztak, felfedező utakra indultak a sekély meleg vízben, lényeket kerestek, melyekbe kéjesen beleborzonghattak, egyszer az egyik hirtelen felüvöltött és egy hatalmas fekete kagylót emelt ki a vízből, amit valami éles tárggyal rögtön ki is nyitott és fogaival élvezettel marcangolta kifelé, tépte a rózsaszín húst, rágta, fogyasztotta, a szemei csillogtak, a többiek megdöbbenve nézték, de ő nem figyelt rájuk, és utána jóízűen nevetett, úgy, ahogy a külföldi lány, akit a haver hozott, tette, csinálta, és akkor

én az ő kagylóját nyitottam, nyitogattam volna fel szívesen, ami szinte ott volt az orrom előtt, néha ficáncolt, néha pihegett, azt szerettem volna, hogy az én szemem is úgy csillogjon, mint annak a tengerparti fiúnak, de ezt akkor nem lehetett, habár, mint mesélte utóbb, kimondottan izgató volt neki velem kezét fogni ott a parton, hogy nincs rajtam semmi, ezért is nevetett, kacagott, igen, mert ha neki jó, több mint kellemes, akkor ő ennek így ad hangot, igen, hosszú, de meg-megcsukló, -szakadó hangos nevetéssel, és most már mondhatom, uram, úgy tűnik, az a kagyló már örökre csukva marad előttem, és az a felszabadult, igazi, érzékiséggel és vágyakkal átitatott, szőtt kacajfűzér is mind távolabbra, messzebbre került. Meleg volt akkor, hétágra tűzött a nap, a lány fröccsökért ment, jó volt néha a törülközőről felnézni az égre, ahonnan majd éjjel hullanak csillagok, a haver behunyta a szemét, én ittam meg az ő fröccsét is a lánnyal, aki hozzám hasonlóan szomjas volt nagyon, és akkor elkezdte, hogy ismer egy férfit, aki szintén abból a ma már nem létező országból való, és találkozgat vele, ha úgy hozza a kedve, ma biztosan, mondta, ezért sütteti a testét a nappal, hogy estére jó szagú legyen, nincs lemosás, súrolás, nincs, mert csak így lehet megőrizni a fényt, az aranyat, és a haver csukott szemmel fészkelődni kezdett, másfelé fordult, nem tudom, mit hallott, hallhatott ebből az egészből, mindenestre mégis úgy helyezkedett, hogy a lány lássa, láthassa nem kis büszkeségét.

Micsoda nyarak voltak, uram, ha beborult, a Csarnokba mentem, a Hédihez, igen, a nagydarab, de valahogy mégis kecses nőhöz, aki örökké égett, izzott, bugyborékkolt belőle megállás nélkül a jókedv a pult mögött, ahol csinálta a fröccsöt, keverte a kávé, csapolta a mélyfekete sört, amit a lány exországbeli barátja, a földi, annyira, de annyira szeretett, mint tapasztaltam később, igen, testes ember volt óriás fejfel, és villamost is vezetett hajdanán, nagy gyerek, mesélte ott a bányató partján a haver nője, anyukája nagyon aggódott érte, már ősszel megvette neki a téli fehérneműt, és vigyázott arra, kikkel ne jöjjön össze, de engem nem kerülhetett el, de mi csak játszunk, igen, hancúrozunk kicsit, akár a gyerekek, így nekem a lány a vakító vízzel szemben, uram, és már kérdeztem volna, mégis, hogyan, mikor a haver újból felénk fordult és végighúzta a kezét a lány fénylő combjain és elégedetten a távolba nézett, majd később azt mesélte a lány, hogy a földi egyszer valami buliból indult haza még hajdanán, részegen szállt fel a villamosra, arra, amit ő is vezetett, amit annyira szeretett, hogy irányítás közben szerelmes dalokat fütyörészett, dúdolgatott neki, néha az utasok is beszálltak, már-már kórus alakult ki, igen, és ha a nap végén a remízbe értek, leszállván a gépről búcsúcsókot nyomott mindegyik ablakára, tehát félig öntudatlan állapotban zötykölődött a kedvenc, az imádott leghátsó ülésén, mikor hirtelen hányni kezdett, akár egy gejzír, úgy jött ki belőle minden, mesélte a lány, döbbenet, megrökönyödve nézte a barát, hogy mit csinál, magatehetetlenül, keservesen, és akkor hullani kezdtek a könnyei, kétségbeesett zokogásban tört ki, uram, és a legelső megállóban leugrott a gépről, hogy utána soha, de soha ne szálljon fel villamosra abban a városban. Mert mélységesen szégyellte magát a jármű előtt, megaláztam, megszenségtelenítettem, mondta feldúltan a lánynak, bemocskoltam, liliomtipró lettem, és elfordította a fejét. Oly nyomokat hagyott benne, uram, amelyeket soha se tudott kitörölni magából. Magánzó lett. Tényleg örök gyerek. És nem csak a szüleinek.

És a lánnyal, akivel a bányató strandján ismerkedtem össze, a későbbiekben találkoztam. Kerestük egymást évekig. Néha együtt mentünk ki a tóra, de mindig úgy helyezkedett, hogy az a kagyló ne nekem szóljon, dübörödjön, doromboljon, bújjon. Igen.

És persze, tőle kaptam a könnyező pálmát. Akkor, mikor elköltözött. Lehet, hogy volt ebben valami szándékosság. Sajnáló, de ugyanakkor mégis szemtelen kifundáltság. A világ legunalmasabb földrészére távozott, és ha lehet, egy még ennél is unalmasabb férfival. Akit idomított, vezetett, vágyaitól, akaratától, álmaitól fosztott meg, és aki azt hitte, így szeretik. Igen. Így kell. És mindennek ellenére a lány kapaszkodni akart belé. Mert megcsusszant benne valami, és a pálma már nem volt elég. Legyen a tiéd, mondta, hátha neked még bejön, és furcsán elhúzta a száját. Nem örültem neki, de maradt. Az ablakhoz helyeztem és sokáig, szinte órákig szemeztem vele.

Időnként fehér levelezőlapot kaptam a távoli földrészről. Nem volt rajta semmi, csak a nevem meg a címem. A konyhaasztalon hagytam és néha a kezembe vettem.

Egyszer azért mégis írt. Azt, hogy egy óriáskígyó fészkelte be magát a kertjükhöz, és nem tudják onnan kitenni, még emelővel sem. Egyszerűen ott van, szinte mozdulatlanul. De azért eszik, vadászik bizonyára, mert hétről hétre nagyobb és vastagabb. És már-már megszerették őt, kijárnak hozzá minden nap a kert legtávolabbi részébe, és nézik, figyelik csendben. És néha az állat visszanéz. Mozdulatlan szemmel. Szeretném, ha látnád, írta a lány, aki már rég asszony, hovatovább anya. Nem kell, válaszoltam. Elég, elég a pálma.

És eltűnt a bányató is, uram. Pontosabban megvan, de a strandja már a múlté. Van, hogy kimegyek és elképelem, beleképelem a tájba. De nehéz. Akkor inkább a Csarnok, a Hédi. A megállíthatatlan, szökőkútaként feltörő kacagás, jókedv. Hogy mennyire is irigylen őt. Hogy csinálja ezt. De nem merem megkérdezni tőle. Mert még jobban megijednék, uram.

A nagyfejű, az exföldi, mármint a lánynak, az asszonynak a földije, szintén kijár ide a galériára, villamos makettek gyűjtők, mondogatja pár barna sör után, képzletben elvezetem őket a városra, de a valóság, ha tudom, kerülöm. Van itt egy munkaruha bolt, nem messze innen, mondja, egyszer elugrunk oda, kiválasztjuk a legszebb egyenruhákat, beöltözzünk és végigmegyünk, végigparádézzunk a korzón, két dalia villamosvezető. Mit szólsz hozzá. Mit. És a környéken csilingelni kezdenek a villamosok, akár a szférák zenéje, és mi csak haladunk előre feltartóztatlanul. Miénk a világ, miénk a csillagos ég a Duna felett, mondja, ahol alkalomadtán fényorgiák zajlanak nagy hévvel, hatalmas zajjal, durranásokkal, dörgésekkel kísérve, tűz és játék, igen, és mindenki rémült egy kicsit, olyan, mintha nem is a földön lennénk, mintha lebegnénk éppen, vagy fölfelé készülnénk, dobogó szívvel, valahova. Képzeld, uram, egyszer óriás vihar tört ki épp akkor, mikor fellőtték, kilőtték az első rakétákat, hatalmas erejű szél söpört végig a városra, a Duna már-már kifutott a medréből, fák, ágak repültek a fejünk fölött, megdőlt a tömeg, egymásba kapaszkodtunk, de sikertelenül, és akkor az egyik barátomat az ódon falhoz csapta ez a borzadály, majd egymás után vágódtak mellé felnőttek, gyerekek. Elképzeltetlen volt, mégis létezett. Én azt mondtam neki ott a galérián, a

palicsi villamost nagyon szerettem, rajongtam érte, főleg nyáron, mikor nyitott kocsiikkal közlekedett, ültem a padon, illatos szellőben fürdettem az arcom, hunyorgva néztem a karcsú nyárfákat, és alig vártam, hogy ahhoz érjünk, amin gólyák tanyáztak ez idő tájt, szinte emberemlékezet óta. Majd a tavat is láttam, azt, ahogy ezer és ezer pirinyó nap himbálózik rajta, és ha sokáig néztem, beleszédültem, uram, örvény kapott el, ahogyan az említett barátot a Duna-parton, csak a fal volt még messze. Akkor még, igen. És a Női Strandra is gondoltam a villamoson, a móló összetéveszthetetlen, édeskés szagára, a póre, kéjes nyújtózódó testekre a szálkás deszkákon, és arra, hogy a kabinok füledt homályában bármi megtörténhet, uram. És a közeli Bagolyvár tornyát is láttam, meg a szomszédos villák türkiz díszzeit, és mindezt meséltem a havernak, és ő csak hallgatott, hallgatott engem. Majd egyszer, teljesen váratlanul, azt kérdezte, mi van a pálma igazi tulajdonosával, az exszel. Eljön-e érte, elviszi vagy itt hagyja örökre. És én csak húzogattam a vállam, és később arra gondoltam, ha esetleg megjelenne, elképzelhető, hogy a pikkelyes kígyót is hozná magával, valahogy belegyömöszölné egy ládába, kereket szerelne rá, és húzná, húzná maga után, igen, és ha kifárad, elfárad, megállna, a láda tetejére tenné a kezét, és érezné a tenyerén a bizsergést, a mélyből jövő meleget, hogy valaki szereti őt, bizony, és támaszkodhat rá, kapaszkodhat belé mind a tíz ujjával, és azt a bizonyos kagylót is elképzelem, uram, de már igen nehéz, és akkor megyek a Csarnokból a szobámba, leülök a könnyező pálmámhoz, de még előbb kinézek az ablakon, és kezdjük, igen, hol egyszerre, hol külön, de valahogy mégis együtt, az aktivitást, a tettet, mert olyan jó ez néha, uram, szinte luxusnak, fényűzésnek érzem ebben a világban. Igen.

